

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

TAJNE

85245
Warszawa, dn. 28. lutego 1922 r.

Oddział II.

DO

Nr 5781 / II. Inf / II / d / 1

Szt. Gen. Tel. 148.

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e.

W załączeniu przesyłam do wiadomości <wyciąg z raportu Attache
Wojsk. P. P. w Belgradzie Nr. 74 z dnia 7. II. b. r.

1 załącznik:

Szef Oddz. II. Szt. Gen:

Ppłk. p. d. Szt. Gen.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
85245
Wpłynęło dn. 3. III 1922 roku
Wyszło dn. 1922 roku
Załączników

Sytuacja w parlamencie.

Poza sprawą chorwacką i kwestjami finansowemi, opozycja krytykowała przede wszystkim politykę zewnętrzną t.zw. "tajną dyplomacja Pasića" żądając ustanowienia specjalnej komisji do spraw zagranicznych Kup-szczynie. Radykałi i Pasicem na czele na to się nie zgodzili i została jedynie utworzona komisja międzyministerjalna do spraw polityki zagranicznej. Dalej dyskusja wykazała, że wskutek spadku dynara, który trwa stale, budżet państwa jest fiktywny i że wszystkie pozycje muszą ulec zwiększeniu. Expose ministra kolei przedstawia stan kolejnictwa w bardzo czarnych barwach.

Sytuacja międzypartyjna.

Rząd dotychczas nie dotrzymał wobec klubu muzułmańskiego zobowiązań przyjętych przy formowaniu gabinetu i to było powodem, że ministrowie Spahe i Karamanadewić pedali się do dymisji. Bez poparcia tego klubu stanowisko gabinetu bardzo słabe, wobec czego radykałi i demokraci szukają kompromisu do przesilenia gabinetowego nie dojdzie.

Niepokoje wewnętrzne.

W północnych częściach S.H.S. usiłuje agitacja węgierska wyzyskać antagonizma chorwacko-serbski, jak również rozwinąć ruch bolszewicki. Przyszło do drobnych rozruchów. W Macedonji daje się zauważyć wzmożenie ruchu komitadzi, za co tutejsze koła winią Bułgarię. Rozruchy na północy nie mają ważniejszego znaczenia i były przez policję prędko tłumione. W Macedonji natomiast ponoszą ekspedycje poważne straty wobec warunków topograficznych i obyczajowych.

Zaręczyny króla.

Sądząc po głosach prasy wszędzie wiadomość o zaręczynach króla została przyjęta z wielkim entuzjazmem, i popularność jego wzrosła jeszcze bardziej.

S.H.S.a Włochy.

Zarówno legacja włoska jak i rząd S.H.S. dąży do ostatecznego uregulowania i załagodzenia stosunków włosko-serbskich. Podkreślił to i nowo przybyły włoski Attache Wojskowy hr. di Baldisseri twierdząc że otrzymał za zadanie jak najprędze doprowadzenie do rozstrzygnięcia spraw upornych. Rząd jugosłowiański oświadczył przez deklaracje Państwa i ministra spraw zagranicznych Nincica, że umowę rapalską dotrzyma chociaż jest ona wielką ofiarą ze strony S.H.S. Ze strony serbskiej jest to maximum ustępstw. Rząd jugosłowiański dążyć będzie do szybkiego i ścisłego wykonania a tem samem do likwidacji spraw spornych i wytworzenia przyjacielskich stosunków. Dodając do tych deklaracji, że poseł włoski był z żoną u króla na obiedzie, należy wnioskować, że sprawa wyrównania stosunków włosko-serbskich jest na dobrej drodze.

S.H.S.a Rumunja.

Zawarcie konwencji wojskowej ostatecznie reguluje stosunki między temi państwami, które po oficjalnych zaręczynach króla Aleksandra z córką króla rumunskiego Marielą, wstąpiły na drogę bardzo ścisłego związku. Sprawy graniczne zostały ostatecznie załatwione. Delimitacje przeprowadzone zgodnie z traktatem, przy czem, jednakże zostały wymienione poszczególne miejscowości posiadające odpowiednio większości narodowe. Pozostaje tylko ratyfikacja ze strony Rumunii.

S.H.S.a Węgry.

Pogłoski o przygotowywającym się zamachu Zyty spowodowały interpelację w parlamencie, na którą minister spraw zagranicznych Nincić oświadczył, iż polecił posłowi serbskiemu w Budapeszcie by uczynił odpowiedni demarche łącznie z posłami czeskim i rumunskim, gdyż podobna próba mogłaby poważnie zagrażać pokojowi środkowej Europy. Oznajmił również, że Włochy w sprawie Habsburgów pozostały w kontakcie z rządem belgradzkim. Na specjalną uwagę zasługują jego słowa "jestem po-

wny, że rząd polski i tym razem będzie się z nami solidaryzował".

Sprawa granic z Węgrami nie jest jeszcze definitywnie załatwiona, i sporne punkty po ustaleniu całkowitej granicy mają być przez Radę raz jeszcze rozpatrywane.

Kwestja albańska.

W sprawie granic z Albanją rząd S.H.S. kilkakrotnie wyraził niezadowolenie z rezstrzygnięcia. Pasić bardzo energicznie zastrzegł się przeciw uznaniu granicy z 13. roku jako naruszającej interesy ludności. Na granicy albańskiej panuje niepokój wywołany ustanowieniem strefy neutralnej, znajdującej się faktycznie bez władzy, a opłakany stan bezpieczeństwa publicznego całej Macedonii jako Hinterlandu pogarsza jeszcze sytuację. Komisja delimitacyjna, która zebrała się we Flerencji może wobec gorzystej granicy dopiero późną wiosną przystąpić do pracy.

Zwrócić powszechną uwagę, że rząd w Tiranie z powodu zaręczyn króla przysłał telegram z życzeniami. Ponieważ między temi państwami niema nawiązanych stosunków dyplomatycznych, fakt ten uważać można za pierwszy krok dążności do zbliżenia.

S.H.S. a Bułgarja.

Co do Bułgarji rząd S.H.S. stawia zbliżenie w zależności od lojalnego zachowania się Bułgarów, stoi więc na nieprzejednanem stanowisku. Presa komentuje możliwość zaręczyn cara Borysa z księżniczką włoską Iolantą. Pomimo dementi Rzymu prasa jugosłowiańska przypuszcza możliwość tego faktu i nazywa go dalszym ciągiem intryg włoskich skierowanych przeciwko S.H.S., podkreślając fiasco polityki włoskiej w Bukareszcie.

S.H.S. a Grecja.

Następca tronu rumuńskiego i greckiego oraz grecki szef sztabu

mieli
gen. Dusmanik podczas pobytu w Belgradzie ~~był~~ wysładować ~~nie~~li grunt w celu zawarcia umowy ~~zapewno~~ skierowanej przeciwko Bułgarji ~~ani~~ i przeciwko Turcji, by zabezpieczyć jakkolwiek poprawkom granicznym w Tracji na korzyść Bułgarji bądź Turcji. Informacja poselstwa nagielskiego twierdzi, że misja generała Dusmanika się nie udała. ~~Zaczen~~ przemawia i fakt, że minister spraw zagranicznych Nincio uchylił się od przyjęcia zaproszenia do greckiego posła.
S.H.S. a Niemcy.

Traktat handlowy z Niemcami parlament przyjęł jednogłośnie podkreślając w dyskusji, że należało nawiązać stosunki handlowe z Niemcami już dawno by korzystać z taniego źródła niemieckiego.
S.H.S. a Holandja.

Awantura wyrzucenia z Belgradu honorowego konsula holenderskiego Rapaperta została ostatecznie uregulowana, rząd S.H.S. udzielił satysfakcji i oficjalne stosunki mają być podjęte.
S.H.S. a Belgja.

Zatarg z Belgją o Towarzystwo Tramwajów i Elektryczności w Belgradzie dotychczas nie załatwiono. Belgja żąda załatwienia w drodze dyplomatycznej i proponuje przekazanie sprawy pod sąd arbitrażowy między narodowy bądź Lidze Narodów.
S.H.S. a Genua.

Rząd S.H.S. weźmie udział w konferencji genueńskiej będąc poważnie zainteresowanym jako państwo o słabej walucie. W sprawie rosyjskiej rząd S.H.S. nie zawrze żadnego traktatu z teraźniejszym rządem rosyjskim, dopóki takowy nie pogodzi się z narządami rosyjskim.

Za zgodności
[Signature]